

KVALITETSDEKLARATION

Yrkeshögskolan - sökande

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Eftergymnasiala yrkesutbildningar

Produktkod

UF0701

Referenstid

2014-2018

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	8
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	9
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	10
5.3 Sam användbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	11
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	11
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	11
C Bevarande och gallring	11
D Uppgiftsskyldighet	11
E EU-reglering och internationell rapportering	11
F Historik	11
G Kontaktuppgifter	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att visa antal sökande till yrkeshögskolan. Statistiken ska användas för att visa utvecklingen över tid och skillnader mellan redovisningsgrupper såsom utbildningsinriktningar och län.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudanvändarna av statistiken är regering och riksdag, Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), branschorganisationer samt utbildningsanordnare. I det följande beskrivs respektive användares informationsbehov och användningsområdet för statistiken.

- *Regering och riksdag*
Regering och riksdag behöver informationen främst för att kunna avgöra om det finns sökandeunderlag för att kunna bedöma om utbildningsformen kan växa i antal platser. Därutöver vill regeringen kunna följa upp i vilken omfattning sökande bedöms behöriga på grund av reell kompetens, då detta är ett sätt att bredda rekryteringen till yrkeshögskolan.
- *Myndigheten för yrkeshögskolan*
MYH behöver informationen i sitt arbete med att bevilja utbildningar och att utforma stödinsatser till utbildningsanordnarna samt för att kunna ge rekommendationer till regering och riksdag om eventuella förändringsbehov i regelverket.
- *Branschorganisationer*
Arbetslivet (branschorganisationer, fackföreningar, arbetsgivare) är den mest centrala intressenten av utbildningsformen då utbildningsformen syftar till kompetensförsörjning i form av examinerade med efterfrågade kvalifikationer. Därför är arbetslivet intresserat av att följa söktrycket totalt sett och inom för dem relevanta utbildningsinriktningar och utbildningar.
- *Utbildningsanordnare och deras intresseorganisationer*
Utbildningsanordnare vill kunna följa söktrycket i olika utbildningsområden och de vill kunna jämföra sina utbildningar med andra anordnares utbildningar inom samma inriktning.

1.2 Statistikens innehåll

Den viktigaste målstorheten är antal sökande totalt och därav antal behöriga sökande.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen är samtliga sökande personer till yrkeshögskoleutbildningar. Målpopulationen består av samtliga personer som lämnat in en fullständig ansökan. En fullständig ansökan ses här som en ansökan inklusive alla underlag som behövs för att utbildningsanordnaren kan göra en behörighetsbedömning.

Målobjekten är de sökande personerna. Observationsobjekten är desamma som målobjekten.

1.2.2 Variabler

Intressevariablerna är antal sökande, antal behöriga sökande och antal behöriga sökande på grund av reell kompetens.

Målvariablerna är:

- antal sökande
- antal behöriga sökande
- antal behöriga sökande på grund av reell kompetens med stöd av 3 kap. 1§ 4 punkten Förordning ([2009:130](#)) om yrkeshögskolan (YHF) eller med stöd av 3 kap. 4§ (20-procentsregeln) YHF.

Endast två av tre lagrum för behörighetsbedömning på grund av reell kompetens täcks av målvariablerna.

Målvariabler och observationsvariabler stämmer överens.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas som antal.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas uppdelat på följande redovisningsvariabler:

- kön (kvinnor, män)
- åldersgrupper (24 år och yngre, 25-29 år, 30-34 år, 35-39 år, 40-44 år, 45 år och äldre)
- nationell bakgrund:
 - grov indelning (inrikes födda, utrikes födda)
 - detaljerad indelning (Sverige, Norden, EU, Övriga världen)
 - svensk/utländsk bakgrund
- den sökandes utbildningsnivå före YH-utbildningen (förgymnasial utbildning, 2-årig gymnasial utbildning, 3-årig gymnasieutbildning, eftergymnasial utbildning (kortare än 3 år), eftergymnasial utbildning (minst 3 år))
- den sökandes gymnasiebakgrund (studieförberedande, yrkesförberedande eller övrigt gymnasieprogram)
- utbildningens utbildningsinriktning
 - Myndigheten för yrkeshögskolans utbildningsområden
 - Utbildningsinriktning enligt SUN 2000, 1-siffer
 - Myndigheten för yrkeshögskolans lokala utvidgning av SUN 2000
- Utbildningens studietakt (heltid, deltid) och studieform (bunden, distans)
- Utbildningens längd (minst 0,5 år mindre än 1 år, minst 1 år mindre än 1,5 år, minst 1,5 år mindre än 2 år, minst 2 år mindre än 2,5 år, minst 2,5 år mindre än 3 år, minst 3 år maximalt 3,5 år)
- län och kommun samt funktionell analysregion (Tillväxtverkets FA15, 60 grupper) där utbildningen bedrivs.

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser sökande till utbildningsomgångar som startar respektive år, 2014 till 2018.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Antal sökande överskattas då även ofullständiga ansökningar ingår. Tillförlitligheten av antal behöriga sökande bedöms vara mycket god. Antal sökande 2014 är inte jämförbart med senare års statistik och redovisas därför inte. Kvaliteten för statistiken över behöriga på grund av ovan nämnda lagrum för reell kompetens bedöms öka över tid och bedöms vara tillräcklig för de redovisade åren (2016-2018). Inga osäkerhetsintervall tas fram.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan bedöms vara ramtäckningen (rampopulation).

2.2.1 Urval

Denna osäkerhetskälla är inte relevant då undersökningen är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Undersökningen omfattar alla omgångar av yrkeshögskoleutbildningar med start under respektive år (2014-2018). Som ram har MYH:s förteckning över utbildningsomgångar samt tillhörande uppgift om utbildningsanordnare använts. Ingen utvärdering av ramens kvalitet har gjorts, men den antas hålla mycket god kvalitet då den levereras av MYH som ansvarar för tillståndsgivningen för utbildningsformen.

Rampopulationen består av samtliga sökande. Det förekommer övertäckning då samtliga sökande ska rapporteras som lämnat uppgift om namn och personnummer och som skickat in sin ansökan. Det innebär att även ofullständiga ansökningar, där anordnaren inte kunnat genomföra en behörighetsprövning, ingår i statistiken. Övertäckningen kan inte kvantifieras.

Det är okänt om det förekommer någon undertäckning och hur stor den i så fall är.

2.2.3 Mätning

Uppgiftsinsamling har skett via filinläsning där uppgiftslämnarna själva läser in sina filer via insamlingsverktyget SIV. De mätproblem som uppstår i undersökningen består huvudsakligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner eller lämnar ofullständiga uppgifter. Det finns dock kontroller på tvingande uppgiftslämning för flera variabler samt flera granskningar av materialet för att uppnå fullständighet och korrekta uppgifter. Inga formella studier har gjorts för att närmare kvantifiera osäkerheter som uppstår till följd av mätfel.

I den första undersökningsomgången avseende sökande 2014 skulle utbildningsanordnarna enbart rapportera sökande som lämnat fullständiga ansökningar. Sedan ändrades avgränsningen till undersökningsomgången därpå så att samtliga sökande som rapporterat in uppgift om personnummer

och namn skulle rapporteras till SCB. Denna avgränsning gäller sedan dess. Eftersom anordnare rapporterat olika år 2014 och på grund av den förändrade avgränsningen redovisas ingen statistik över antal sökande 2014.

I tidigare undersökningar har mätningen av behörighet på grund av reell kompetens varit behäftad med problem. Kunskapen hos uppgiftslämnarna kring rapportering av behöriga med stöd av 20 % -regeln verkar dock numera god. Några få verkar fortfarande missuppfatta hur de ska rapportera 20%-regeln och punkt 4 då de rapporterar (mot instruktionerna) sökande som behöriga på båda variabler. Detta rättas dock till i bearbetningen av uppgifterna genom att dessa endast räknas som behöriga på 20%-regeln. Problemen bedöms ha minskat över tid och bedöms inte påverka statistiken nämnvärt.

2.2.4 Bortfall

De allra flesta utbildningsanordnare lämnade in uppgifter om de utbildningsomgångar som ingick i undersökningen.

Tabell 1. Ram och bortfall

År	Antal omgångar i undersökningsramen	Bortfall i antal omgångar	Bortfall i andel omgångar (procent)
2014	698	0	0
2015	701	0	0
2016	739	0	0
2017	768	0	0
2018	855	11	1,3

Objektsbortfall förekommer då uppgiftslämnare inte lämnar in uppgifter om alla sökande eller inte lämnar in några uppgifter alls.

Den exakta omfattningen av objektsbortfall är svår att beräkna, men rimlighetskontroller har genomförts löpande under insamlingen då antalet ansökningar rapporterade till MYH ("Mina sidor") har jämförts med antalet ansökningar som rapporterats till SCB. Vid större avvikelser har SCB återkontaktat utbildningsanordnaren för en eventuell upprättelse av uppgifterna. I den fil med personer som påbörjat studier på de utbildningsomgångar som ingår i ramen (och som SCB fått av MYH) fanns ett antal personer som inte hade rapporterats in som sökande. Dessa har då lagts till i statistik som behöriga sökande.

I insamlingen avseende sökande 2018 var det sex anordnare som inte lämnade några uppgifter om sina elva utbildningsomgångar med totalt 283 platser, vilket motsvarar 1,2 procent av samtliga platser på utbildningsomgångar med start 2018. Fem omgångar med totalt 132 platser låg inom utbildningsområdet Data/IT (fem procent av samtliga platser inom utbildningsområdet). Tre omgångar med totalt 47 platser låg inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning (en procent av samtliga platser inom utbildningsområdet). Sju omgångar med totalt 186 platser låg i Stockholms län (tre procent av samtliga

platser i länet) och tre omgångar med totalt 77 platser låg i Dalarnas län (19 procent av samtliga platser i länet). Bortfallet omfattar därmed endast ett mindre antal platser och bör därför inte nämnvärt påverka centrala indikatorer som antal sökande och antal behöriga sökande.

Det totala objektsbortfallet avseende 2014-2018 bedöms vara litet och därmed inte påverka undersökningens totala tillförlitlighet.

Tabell 2. Objektbortfall

År	(1) Antal rapporterade sökande och personer som påbörjat studier men som inte rapporterats som sökande	(2) Antal personer som inte rapporterats som sökande, men som påbörjat studier	(3) Andel personer som inte rapporterats som sökande av samtliga sökande (procent) (2) som andel av (1)
2014	48 621	1 069	2,2
2015	51 210	571	1,1
2016	50 935	743	1,5
2017	52 586	585	1,1
2018	56 677	846	1,5

Partiellt bortfall kan förekomma på grund av att uppgiftslämnare lämnar ofullständiga uppgifter om behörighet och behörighetsgrunderna. Uppgift om behörighet fanns för samtliga rapporterade ansökningar. De personer som påbörjat studier som inte rapporterats som sökande antas ha varit behöriga till utbildningen, uppgift om behörighet enligt 3 kap. 4 § YHF saknas dock för dessa. Därutöver saknas uppgift om behörighet och om behörighet på grund av reell kompetens för ett antal behöriga sökande.

Tabell 3. Översikt över partiellt bortfall vad gäller behörighet

År	Antal sökande	Partiellt bortfall behörighet (antal)	Partiellt bortfall behörighet (andel i procent)
2015	51 210	316	0,6
2016	50 935	100	0,2
2017	52 586	0	0,0
2018	56 677	10	0,0

Tabell 4. Översikt över partiellt bortfall vad gäller behörighet med stöd av reell kompetens (3 kap. 1 § punkten 4 YHF (grundläggande behörighet) och 3 kap. 4 § YHF (20%-regeln))

År	Behöriga sökande	Partiellt bortfall reell kompetens (antal)	Partiellt bortfall reell kompetens (andel i procent)
2015	38 266	782	2,0
2016	38 041	950	2,5
2017	40 259	726	1,8
2018	43 612	695	1,6

Partiellt bortfall förekommer också för bakgrundsvariabler ifall matchningen mot Registret över totalbefolkningen eller Utbildningsregistret inte ger någon träff. I materialet finns ett antal individer med felaktiga, ofullständiga eller tillfälliga personnummer där bakgrundsvariabler inte har kunnat matchas på.

Tabell 5. Antal sökande som inte fick träff mot befolkningsregistret

År	Antal sökande	Antal sökande utan fullständigt personnummer	Andel sökande utan fullständigt personnummer (procent)
2014	48 621	786	1,6
2015	51 210	605	1,2
2016	50 935	633	1,2
2017	52 586	640	1,2
2018	56 677	535	0,9

2.2.5 Bearbetning

I den här undersökningen bedöms registreringsfelet vara litet eftersom frågeblanketten endast tillät avgränsade värdemängder. Kodningsfelet bedöms som litet då programmeringskod från föregående undersökningsomgång har kunnat återanvändas.

2.2.6 Modellantaganden

Denna osäkerhetskälla är inte relevant då ingen modell används.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras den 31 mars 2019 vilket innebär att framställningstiden för sökande 2018 är tre månader.

3.2 Frekvens

Undersöknings-, publicerings- och uppgiftsinsamlingsfrekvens är en gång per år.

3.3 Punktlighet

YH-sökande publiceras enligt gällande publiceringsplan, www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern/.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i Statistikdatabasen som finns på SCB:s webbplats (www.scb.se/UF0701). Ett urval av statistiken publiceras i Exceltabeller. Statistiken beskrivs översiktligt i en statistiknyhet.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan tillhandahålla mikrodata för statistik- eller forskningsändamål. SCB kan tillhandahålla ytterligare statistik, till exempel för andra redovisningsgrupper, på uppdragsbasis.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller i statistikdatabasen, tabeller i Excel-format samt en statistiknyhet.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken och mikrodata beskrivs i dokumentet *Statistikens framställning (StaF)*. Statistikens kvalitet beskrivs i föreliggande dokument.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Detta är 5:e gången som SCB genomför undersökningen. Första gången var år 2014/2015 och avsåg sökande till yrkeshögskoleutbildningar med start 2014.

Undersökningsomgångarna har genomförts på ungefär samma sätt med avseende på insamlingsmetod och antal påminnelser. Det finns dock några skillnader av definitioner och instruktioner till uppgiftslämnarna.

- Information om behörighet enligt 3 kap. 4 § YHF, den så kallade 20 % - regeln, har samlats in från den första undersökningsomgången. En del anordnare hade i början emellertid svårt att förstå vilka personer som skulle klassificeras som sökande enligt denna regel. Kvaliteten verkar ha förbättrats med varje undersökningsomgång och antas ha tillräcklig kvalitet sedan 2016.
- I undersökningsomgången år 2015/16 samlades för första gången in information om grundläggande behörighet med stöd av reell kompetens (3 kap. 1 § punkten 4 YHF). Uppgifterna bedömdes då hålla låg kvalitet och definitionen förändrades till undersökningsomgången därpå. En del anordnare hade i början svårt att förstå vilka personer som skulle

klassificeras som sökande enligt denna regel. Kvaliteten verkar ha förbättras med varje undersökningsomgång och antas ha tillräcklig kvalitet sedan 2016.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Antal sökande, behöriga sökande och bedömning av reell kompetens har mätts på samma sätt för samtliga utbildningsomgångar och för de år som statistiken redovisas för. De variabler som bildar redovisningsgrupperna har samma källa för samtliga individer i undersökningen. Därför är jämförbarheten mellan redovisningsgrupperna mycket god.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken kan till viss del sammanvändas med statistik över sökande till gymnasieskolan och till högskolan. Observera dock att både gymnasieskolan och högskolan har centrala antagningssystem där den sökande rangordnar de utbildningar den söker. Ett sådant centralt system finns inte inom yrkeshögskolan. Statistik om behöriga sökande inom yrkeshögskolan är därför inte jämförbar med statistik över behöriga förstahandssökande inom gymnasieskolan och högskolan.

5.4 Numerisk överensstämmelse

För att förhindra röjande av information har stokastisk avrundning applicerats på tabellerna. Cellvärdena 1 och 2 har avrundats till antingen 0 eller 3 med förutbestämda sannolikheter. Därför summerar redovisningsgrupperna ibland inte till totalen.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Beslut om aidentifiering, gallring och arkivering är ännu inte fattat. Bevarande förespråkas.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen berörs inte av någon EU-reglering och statistiken rapporteras inte internationellt.

F Historik

Detta är 5:e gången som SCB genomför undersökningen. Första gången var år 2014/2015 och avsåg sökande till yrkeshögskoleutbildningar med start 2014. Jämförbarheten är god från och med sökande till utbildningsomgångar med start 2016.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Paula Kossack
E-post	Fornamn.efternamn@scb.se
Telefon	010 - 479 6005